

Pressemelding: EOS-utvalgets årsmelding for 2022

EOS-utvalgets er oppnevnt av Stortinget for å kontrollere etterretnings-, overvåkings- og sikkerhetstjeneste som blir utøvd av eller på vegne av offentlige myndigheter. Utvalget arbeider uavhengig av Stortinget og leverer hvert år en ugradert årsmelding til Stortinget. I tillegg kan utvalget levere ugraderte særskilte meldinger.

Utvalget har i dag, 29. mars 2023, overlevert årsmeldingen for 2022 til Stortinget.

Noen av sakene utvalget har uttalt seg om i 2022:

Etterretningstjenesten (E-tjenesten)

- E-tjenesten var i dialog med en ekomtilbyder om overføring av reelle data i tilknytning til testing av den nye metoden tilrettelagt innhenting. Utvalget konkluderte med at E-tjenesten ikke hadde hjemmel til å pålegge tilbyder å overføre slike data før e-loven § 7-3 var trådt i kraft. I etterkant av dette satte regjeringen e-loven § 7-3 i kraft for test- og utviklingsformål ved en kongelig resolusjon.
- Utvalget har uttalt at når E-tjenesten fra kommersielle aktører kjøper metadata som personer etterlater seg på nett, er det å anse som en inngripende metode etter e-loven kapittel 6. E-tjenesten har vært uenig i dette og opplyst at den vurderer å ta problemstillingen opp med Forsvarsdepartementet.
- Utvalget kritiserte E-tjenesten for mangelfull oppfyllelse av det lovpålagte kravet til logging av søk i bulkdata for kontrollformål. Tjenesten ble oppfordret til å videreutvikle loggfunksjonaliteten slik at utvalget kan føre en effektiv kontroll.

Politiets sikkerhetstjeneste (PST)

- Utvalget rettet skarp kritikk mot PST for tjenestens bruk av droner med kamera som overvåkingsmetode i forebyggende saker. Denne overvåkingen var ulovlig. *(Dette er den samme saken som ble offentlig kjent i februar.)*
- Utvalget har kritisert PST for ikke å ha gjort tilstrekkelige etiske vurderinger før tjenesten ba en kilde om informasjon når dette kunne komme i konflikt med kildens taushetsplikt.

Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM)

- I årsmeldingen for 2021 så utvalget med bekymring på at saksbehandlingstiden i klareringssaker hadde gått opp på nesten alle områder sammenlignet med 2020. Utvalget forutsatte at NSM tok grep for å redusere saksbehandlingstiden. Likevel har saksbehandlingstiden for både klareringssaker og især klagesaker i andreinstans gått ytterligere opp fra 2021 til 2022 hos NSM. Det er en urovekkende utvikling.

Årsmeldingen for 2022 er vedlagt og kan også leses på www.eos-utvalget.no

Utvalgets leder Astri Aas-Hansen er tilgjengelig for pressen i vandrehallen på Stortinget cirka klokka 9.45. Om du ønsker intervju senere, kan du sende SMS til EOS-utvalgets informasjonsrådgiver Arild Færaas på 951 54 991.